2026/571

16.3.2026.

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2026/571

od 16. ožujka 2026.

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Pripremne komisije i na prvoj Konferenciji stranaka Sporazuma na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom korištenju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Odlukom Vijeća 98/392/EZ ([1]) Europska zajednica odobrila je Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. („UNCLOS”) i Sporazum o primjeni njezina dijela XI. od 28. srpnja 1994.

(2) Odlukom Vijeća (EU) 2024/1830 ([2]) Unija je odobrila Sporazum na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom korištenju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije („Sporazum”). Sporazum je stupio na snagu 17. siječnja 2026.

(3) U skladu s njegovim člankom 66. Sporazum podliježe ratifikaciji, odobrenju ili prihvatu država i organizacija za regionalnu gospodarsku integraciju, kao što je Unija.

(4) Konferencija stranaka Sporazuma („Konferencija stranaka”) uspostavljena je člankom 47. stavkom 1. Sporazuma. Na temelju članka 47. stavka 4. Sporazuma Konferencija stranaka na svojem prvom sastanku konsenzusom donosi svoj poslovnik („poslovnik”) i financijska pravila kojima se uređuje njezino financiranje te financiranje tajništva i eventualnih pomoćnih tijela („financijska pravila”).

(5) U Rezoluciji 78/272 ([3]) koju je donijela 24. travnja 2024., Opća skupština Ujedinjenih naroda (UN) odlučila je osnovati pripremnu komisiju („Pripremna komisija”) radi pripreme stupanja na snagu Sporazuma i radi sazivanja prvog sastanka Konferencije stranaka Sporazuma, nakon kojeg će Pripremna komisija prestati postojati.

(6) U skladu s točkom 9. Rezolucije Opće skupštine UN-a 78/272 predviđeno je da će Pripremna komisija na svojem završnom sastanku donijeti odluke o preporukama Konferenciji stranaka o poslovniku i o financijskim pravilima.

([1]) Odluka Vijeća 98/392/EZ od 23. ožujka 1998. o sklapanju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. i Sporazuma o primjeni njezinog dijela XI. od 28. srpnja 1994. od strane Europske zajednice (SL L 179, 23.6.1998., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1998/392/oj).

([2]) Odluka Vijeća (EU) 2024/1830 od 17. lipnja 2024. o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom korištenju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije (SL L, 2024/1830, 19.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1830/oj).

([3]) Rezolucija Opće skupštine UN-a 78/272 donesena 24. travnja 2024. o Sporazumu na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom korištenju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije.

(7) Na temelju preporuka Pripremne komisije pripremit će se odluke koje treba donijeti Konferencija stranaka, a koje će imati pravne učinke u smislu članka 218. stavka 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije jer će donošenje poslovnika i financijskih pravila biti pravno obvezujuće za Uniju. Preporukama Pripremne komisije definirat će sadržaj i područje primjene mogućih budućih odluka koje treba donijeti Konferencija stranaka koje će imati pravne učinke. S obzirom na to da će bitni i specifični elementi budućih odluka Konferencije stranaka već biti utvrđeni u preliminarnoj fazi preporukama koje Pripremna komisija treba donijeti na svojem završnom sastanku, te bi preporuke također trebalo obuhvatiti ovom Odlukom.

(8) Odluke koje treba donijeti bit će i u području nadležnosti Unije i u području nadležnosti država članica. Stoga je u pogledu pitanja koja su u nadležnosti Unije potrebno utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na završnom sastanku Pripremne komisije i na prvoj Konferenciji stranaka kako bi se osigurala djelotvorna provedba Sporazuma. Unija bi trebala podržati poslovnik kojim se osiguravaju učinkovito, troškovno učinkovito, transparentno i uredno funkcioniranje i organizacija sastanaka Konferencije stranaka te kojim se omogućuje potpuno sudjelovanje Unije kao stranke u skladu sa Sporazumom.

(9) Kako bi se osiguralo pravilno financiranje funkcioniranja i provedbe Sporazuma, Unija bi trebala poduprijeti donošenje financijskih pravila i operacionalizaciju financijskog mehanizma kojima se uspostavlja pravedan i transparentan postupak prilagođen okolnostima svake stranke Sporazuma s ciljem osiguravanja da svaka stranka doprinosi financijskoj održivosti Sporazuma i njegovoj provedbi na pravedan način i u skladu sa sposobnošću svake stranke da doprinese. Operacionalizacijom financijskog mehanizma uspostavljenog Sporazumom trebalo bi se također osigurati pružanje pomoći državama u razvoju koje su stranke u njihovim nastojanjima za provedbu Sporazuma.

(10) Ova se Odluka ne može tumačiti kao da na bilo koji način utječe na nadležnosti Unije i njezinih država članica. Ne bi je trebalo tumačiti na način da se njome iskorištava mogućnost da Unija izvršava svoju vanjsku nadležnost u odnosu na područja obuhvaćena Sporazumom koja su u podijeljenoj nadležnosti. U području podijeljene nadležnosti države članice zadržavaju svoju nadležnost u mjeri u kojoj Sporazum ne utječe na zajednička pravila niti mijenja njihovo područje primjene, uključujući njihov predvidljiv budući razvoj.

(11) U mjeri u kojoj je predmet pregovora u nadležnosti i Unije i država članica, Komisija i države članice trebale bi blisko surađivati tijekom cijelog pregovaračkog procesa kako bi se osiguralo jedinstvo u vanjskom predstavljanju Unije i njezinih država članica,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na završnom sastanku Pripremne komisije i na prvom sastanku Konferencije stranaka Sporazuma na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom korištenju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije („Sporazum”) jest sljedeće:

1. Unija podupire donošenje poslovnika kojim se osiguravaju učinkovito, troškovno učinkovito, transparentno i uredno funkcioniranje i organizacija sastanaka Konferencije stranaka Sporazuma te kojim se omogućuje potpuno sudjelovanje Unije kao stranke u skladu sa Sporazumom;

2. Unija podupire donošenje financijskih pravila i operacionalizaciju financijskog mehanizma kojima se uspostavlja pravedan i transparentan postupak prilagođen okolnostima svake stranke Sporazuma kako bi se osiguralo da svaka stranka doprinosi financijskoj održivosti Sporazuma i njegovoj provedbi na pravedan način i u skladu sa sposobnošću svake stranke da doprinese, te kojim se također osigurava pružanje pomoći državama u razvoju koje su stranke u njihovim nastojanjima za provedbu Sporazuma.

Članak 2.

Komisija i države članice blisko surađuju tijekom završnog sastanka Pripremne komisije i u razdoblju između tog sastanka i prvog sastanka Konferencije stranaka Sporazuma, s ciljem osiguravanja jedinstva u vanjskom predstavljanju Unije i njezinih država članica. Stajalište Unije mora biti usklađeno sa stajalištem utvrđenim u ovoj Odluci i njegovim temeljnim načelima.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. ožujka 2026.

Za Vijeće

Predsjednica

K. KALLAS